

Tabelul propunerilor și obiecțiilor prezentate referitor la Metodologia de calculare, aprobare și ajustare a prețurile reglementate pentru furnizarea energiei electrice de către furnizorul de ultimă opțiune și furnizorul serviciului universal

Punctul propus spre modificare	Text conform proiectului	Redacția propusă de titularul de licență care a prezentat avizul	Obiecțiile și argumentele ANRE privind acceptarea sau respingerea propunerii
Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova			
		Pe tot parcursul textului cuvântul „consumuri” de substituit cu cuvântul „costuri” la cazul gramatical corespunzător	Se acceptă parțial. Nu se acceptă propunerea pentru cazurile în care cuvântul „consumuri” nu pot fi substituite cu cuvântul „costuri” deoarece nu ține de termeni financiare (prețurilor de consum, consum de energie etc.).
pct. 17		Cuvântul „cheltuieli” de substituit cu cuvântul „costuri”	Se acceptă.
pct. 18		Sintagma „activelor nemateriale” de substituit cu sintagma „imobilizărilor necorporale	Se acceptă.
pct. 20		La noțiunea „Tn” cuvântul „întreprindere” de substituit cu cuvântul „entitate”	Nu se acceptă. Considerăm necesară menținerea în textul Metodologiei a noțiunilor definite și utilizate în Legea cu privire la energia electrică, nr. 107 din 27.05.2016. Astfel, în Legea cu privire la energia electrică se utilizează noțiunea de „întreprindere electroenergetică” și nu de „entitate”.
		A completa metodologia cu un punct nou cu următorul cuprins „ Ajustarea (majorare sau diminuare) prețurilor în decursul anului se efectuează la solicitarea oficială a Furnizorului sau la inițiativa Agenției	Se acceptă.
pct.25		În scopul evitării dublării, se propune excluderea pct. 25, deoarece pct.21 prevede determinarea anuală a tarifelor.	Nu se acceptă Prevederea pct. 25 specifică că la ajustarea tarifelor se va ține cont de modificările legislației care vor influența nivelul costurilor și al cheltuielilor stabilite anterior modificărilor legislației, și nu dublează prevederile pct. 21
Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova			
		Considerăm oportun de a reglementa situația	Se acceptă.

		când devierile de costuri conduc la creșterea venitului furnizorului ca urmare a diminuării prețului de procurare a energiei electrice și/sau a creșterii cursului de schimb al valutei naționale.	
Consiliul Concurenței			
		Nu sunt propuneri și obiecții pe marginea proiectului metodologiei	
”MegaWatt Plus” SRL			
Pct.2 alin.(2)	modul de determinare, de ajustare și de aprobare a prețurilor reglementate de furnizare a energiei electrice, diferențiate pe nivelele de tensiune ale rețelelor electrice de distribuție prin care se furnizează energie electrică consumatorilor finali, în funcție de zona de consum și de modul de achitare pentru energia electrică furnizată consumatorilor finali.	Se propune modificarea articolului prin excluderea sintagmei: „și de modul de achitare pentru energie electrică”. <u>Motivare:</u> a) nu este clar în ce mod Metodologia, propusă spre examinare, prevede ajustarea și aprobarea prețurilor reglementate de furnizare a energiei electrice, reieșind din modul de achitare; b) sau se propune de a explica mai detaliat acest fapt în Nota informativă la proiectul Metodologiei;	Nu se acceptă. Achitarea se face în conformitate cu prevederile Legii cu privire la energia electrică nr. 107 din 27.05.2016 și a Regulamentului pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice, aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 393 din 15.12.2010.
Pct.3 alin. (1)	separarea contabilă alte activități reglementate sau nereglementate, desfășurate de Furnizor;	Se propune modificarea sintagmei „alte activități” în sintagma „ale activității”, și sintagmei „sau reglementate” în sintagma „de la cea reglementată”. <u>Motivare:</u> conținutul devine mai explicit	Se acceptă parțial. Se reformulează în următoarea redacție: „separarea contabilă a activității reglementate de alte activități desfășurate de Furnizor”
Pct.4. definiția „R%”	R% – rata de rentabilitate pentru activitatea de furnizare reglementată a energiei electrice, stabilită la nivelul de 0,5 % și constantă pe perioada de valabilitate a metodologiei tarifare	Se propune redactarea definiției „R%” în următoarea formă: „R% - rata de rentabilitate pentru activitatea de furnizare reglementată a energiei electrice, stabilită la nivelul de 1,0 % și constantă pe perioada de valabilitate a metodologiei tarifare.” <u>Motivare:</u> reieșind din faptul, ca metodologia respectiva este elaborată pentru stabilirea modului de calcul a prețurilor reglementate pentru furnizarea energiei electrice de către furnizorii de energie electrică cărora le-a fost	Se acceptă.

		<p>impusa obligatia de serviciu public de a presta serviciu universal și/sau de a asigura furnizarea de ultima optiune, in conditiile economiei de piafa libera, este nevoie de stabilit un nivel de rentabilitate, care ar permite recuperarea capitalului investit (capitalul care a fost retras din activitati nereglementate si redirectionat spre serviciile impuse de Regulator) in termeni rezonabil, si, totodata, care ar permite crearea conditiilor pentru imbunatatirea serviciilor prestate si ar exlude riscul de falimentarea acestor intreprinderi in cazurile unor fluctuatii esentiale pe piata energiei electrice sau al economiei Republicii Moldova</p>	
Pct.6 definiția PACn	<p>PACn – plata necesară a fi achitată de către toți consumatorii finali ai Furnizorului pentru energia electrică furnizată (consumată) în anul “n”,</p>	<p>Se propune modificarea sintagmei „plata necesara de a fi achitata de catre toti consumatorii finali” in sintagma „plata necesara de a fi achitata de catre toti consumatorii finali la preturi reglementate”.</p> <p><u>Motivare:</u></p> <p>Furnizorul universal și/sau de ultima opțiune pot deservi consumatori atat la preturi reglementate, cit si la preturi negociabile, deaceia nu este corect de luat in calcul suma totala a veniturilor/platilor de la toti consumatori finali de energie electrica, ce doar celor care sunt deserviti in baza contractelor cu preturi reglementate.</p>	<p>Nu se acceptă. A se vedea prevederile pct. 2 și pct. 3 din proiectul metodologiei.</p>
Pct.6 alin.(1)	<p>Pentru energia electrică furnizată la punctele de intrare în rețelele electrice de transport (operatorului rețelei de transport și de sistem pentru acoperirea consumului tehnologic și a pierderilor de energie electrică în rețelele electrice de transport sau altor consumatori):</p>	<p>Se propune modificarea propozitiei după cum urmează: „(pretul, care poate fi folosit la incheierea contractelor cu operatorul rețelei de transport si de sistem pentru acoperirea consumului tehnologic si a pierderilor de energie electrica in rețelele electrice de transport sau alti consumatori)”</p>	<p>Nu se acceptă. Nu se încadrează în context (a se vedea sintagma de la indicatorul TFC_{nk}^m).</p>
Pct.6 alin.(2)	<p>Pentru energia electrică furnizată la punctele</p>	<p>Se propune modificarea propozitiei după</p>	<p>Nu se acceptă.</p>

	de ieșire din rețelele electrice de transport (consumatorilor finali instalațiile electrice ale cărora sunt racordate la rețelele electrice de transport, operatorilor rețelelor de distribuție pentru acoperirea consumului tehnologic și a pierderilor de energie electrică în rețelele electrice de distribuție)	cum urmează: „(pretul, care poate fi folosit la încheierea contractelor cu consumatorii finali instalațiile electrice ale cărora sunt racordate la rețelele electrice de transport, operatorilor rețelelor de distribuite pentru acoperirea consumului tehnologic și a pierderilor de energie electrica in rețelele electrice de distribuite)”. <u>Motivare:</u> Confinutul devine mai explicit.	Nu se încadrează în context (a se vedea sintagma de la indicatorul TFC_{nk}^m).
Pct.6 alin.(3)	Pentru energia electrică furnizată în anul “n” consumatorilor finali, ale căror instalații electrice sunt racordate la rețelele electrice de distribuție de înaltă tensiune (IT):	Se propune modificarea articolului prin scrierea propoziției ”3) Pentru energia electrica furnizata in anul “n” consumatorilor finali, ale caror instalatii electrice sunt racordate la rețelele electrice de distribuite de inalta tensiune (IT)” din abzat nou si de modificat propoziției prin inserarea, după cuvintele „consumatorilor finali” a sintagmei „la preturi reglementate”.	Nu se acceptă. Nu se încadrează în context (a se vedea sintagma de la indicatorul TFC_{nk}^m).
Pct.6 alin.(4)	Pentru energia electrică furnizată în anul “n” consumatorilor finali, instalațiile electrice ale cărora sunt racordate la rețelele electrice de distribuție de medie tensiune (MT):	Se propune modificarea propoziției ”Pentru energia electrica furnizata in anul “n” consumatorilor finali, instalatiile electrice ale carora sunt racordate la rețelele electrice de distributie de medie tensiune (MT):” prin inserarea, după cuvintele „consumatorilor finali” a sintagmei „la preturi reglementate”.	Nu se acceptă. Nu se încadrează în context (a se vedea sintagma de la indicatorul TFC_{nk}^m).
Pct.6 alin.(5)	Pentru energia electrică furnizată în anul “n” consumatorilor finali, instalațiile electrice ale cărora sunt racordate la rețelele electrice de distribuție de joasă tensiune (JT):	Se propune modificarea propoziției ”Pentru energia electrica furnizata in anul “n” consumatorilor finali, instalatiile electrice ale carora sunt racordate la rețelele electrice de distributie de joasa tensiune (JT):” prin inserarea, după cuvintele „consumatorilor finali” a sintagmei „la preturi reglementate” <u>Motivare:</u> Furnizorul universal și/sau de ultima opțiune pot consumatorii atit la preturi reglementate, cit si la preturi negociabile	Nu se acceptă. Nu se încadrează în context (a se vedea sintagma de la indicatorul TFC_{nk}^m).
Pct.7	. În cazul prețurilor reglementate de furnizare a energiei electrice de tip binom costurile Furnizorului se divizează între două	Se propune modificarea pe tot textul articolului prin inserarea, după cuvintele „consumatorilor finali” a sintagmei „la	Nu se acceptă. A se vedea prevederile pct. 2 și pct. 3 din proiectul metodologiei.

componente tarifare:

1) preț reglementat pentru energia electrică furnizată, lei/kWh;

2) tarif pentru puterea electrică contractată, lei/kW.

În acest caz, veniturile Furnizorului de la furnizarea energiei electrice consumatorilor finali prin rețelele electrice de distribuție (VFnd) și, respectiv, plata necesară de a fi achitată pentru energia electrică furnizată în anul “n” de către consumatorii finali ale căror instalații electrice sunt racordate la rețelele electrice de distribuție (PACnd), se vor determina reieșind din energia electrică furnizată (consumată) precum și din puterea maximă contractată de către consumatorii finali, conform formulei:

$$VFnd = PACnd = EFCnd \times TFEnd + \sum TPnk \times PCnk \quad (14)$$

unde:

EFCnd – cantitatea de energie electrică furnizată în anul “n”, consumatorilor finali ale căror instalații electrice sunt racordate la rețelele electrice de distribuție („TÎ”, „TM”, „TJ”);

TFEnd – prețul reglementat pentru energia electrică furnizată în anul “n”, consumatorilor finali ale căror instalații electrice sunt racordate la rețelele electrice de distribuție, lei/kWh. Acest preț se determină conform formulei:

$$TFE_{nd} = \frac{CEP_n}{EFC_n} + TF_n + TT_n \quad (15)$$

PCnk – puterea maximă contractată în anul “n” de către consumatorii finali ale căror instalații electrice sunt racordate la rețelele electrice de distribuție corespunzător

preturi reglementate”.

Motivare:

Furnizorul universal și/sau de ultima opțiune pot consumatorii atit la preturi reglementate, cit si la preturi negociabile.

	<p>nivelului “k” de tensiune, kW; TPnk – tariful în anul “n” pentru puterea electrică contractată aferentă rețelelor electrice de distribuție cu nivelul “k” de tensiune, kWh. Tarifele pentru puterea electrică contractată se determină în conformitate cu Metodologia de calculare, aprobare și ajustare a tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice și se aprobă de către ANRE în modul stabilit de lege în lei/kW/lună pentru fiecare nivel de tensiune a rețelelor electrice de distribuție („TÎ”, „TM” și „TJ”).</p>		
Pct.10	<p>PERn – prețul mediu ponderat de procurare de către Furnizor în anul “n” a energiei electrice de la producătorii autohtoni prețurile cărora sunt reglementate de stat lei/kWh;</p>	<p>Se propune modificarea definiției ”PERn” prin înlocuirea sintagmei „a energiei electrice de la producătorii autohtoni prețurile cărora sunt reglementate de stat” cu sintagma: „a energiei electrice de la Furnizorul Central cu prețurile reglementate de stat” <u>Motivare:</u> conform Legii cu privire la energia electrică nr. 107 din 27.05.2016</p>	<p>Nu se acceptă. Pentru a nu depinde de momentul când Furnizorul central va începe activitatea este mai oportună redacția din proiect.</p>
	<p>EPRn – cantitatea de energie electrică procurată de către Furnizor în anul “n” de la producătorii autohtoni prețurile cărora sunt reglementate de stat, kWh</p>	<p>Se propune modificarea definiției ”EPRn” prin înlocuirea sintagmei „de la producătorii autohtoni prețurile cărora sunt reglementate de stat” cu sintagma: „de la Furnizorul Central cu prețurile reglementate de stat” <u>Motivare:</u> conform Legii cu privire la energia electrică nr. 107 din 27.05.2016</p>	<p>Nu se acceptă. Pentru a nu depinde de momentul când Furnizorul central va începe activitatea este mai oportună redacția din proiect.</p>
Pct.11	<p>Cheltuielile suportate de Furnizor pentru serviciul de transport al energiei electrice, prestat de operatorul sistemului de transport se determină conform formulei: $CSTn = ETn \times TTn$ (20) unde: ETn – cantitatea de energie electrică a Furnizorului transportată de operatorul rețelei de transport și de sistem în anul “n”</p>	<p>Se propune modificarea definiției definiției ”ETn” prin inserarea, după cuvintele „prin rețelele electrice de transport” a sintagmei: „pentru consumatorii finali la prețuri reglementate”. <u>Motivare:</u> Furnizorul universal și/sau de ultima opțiune pot consumatorii atât la prețuri reglementate, cât și la prețuri negociabile.</p>	<p>Nu se acceptă. A se vedea prevederile pct. 2 și pct. 3 din proiectul metodologiei.</p>

	prin rețelele electrice de transport, kWh.	Se propune modificarea alin. 2) prin inserarea, după cuvintele „energia electrică furnizată consumatorilor” a sintagmei: „la prețuri reglementate”. <u>Motivare:</u> Furnizorul universal și/sau de ultimă opțiune pot consumatorii atât la prețuri reglementate, cât și la prețuri negociabile	Nu se acceptă. A se vedea prevederile pct. 2 și pct. 3 din proiectul metodologiei.
Pct.13	Costurile și cheltuielile totale ale Furnizorului necesare pentru desfășurarea activității de furnizare a energiei electrice în anul de reglementare “n” (CSFn) cuprind	Se propune modificarea articolului prin inserarea, după cuvintele „de reglementare “n” (CSFn)” a sintagmei: „se împart în două categorii - pentru activitatea reglementată și pentru activitatea nereglementată, și” <u>Motivare:</u> Furnizorul universal și/sau de ultimă opțiune pot consumatorii atât la prețuri reglementate, cât și la prețuri negociabile	Nu se acceptă. A se vedea prevederile pct. 2 și pct. 3 din proiectul metodologiei.
Pct.14	Totodată, toate costurile și cheltuielile legate nemijlocit de activitatea de furnizare indicate în punctul 13 din Metodologie sunt compuse din costuri cu personalul (CRF), din costuri materiale (CMF), din costul serviciilor prestate de terți (CSP), din amortizarea mijloacelor fixe și imobilizărilor necorporale (UA) și din alte cheltuieli de furnizare a energiei electrice (ACF). Astfel, costurile și cheltuielile totale aferente activității de furnizare a energiei electrice în anul “n” pot fi determinate prin formula: $CSFn = CRFn + CMFn + CSPn + UAn + ACFn \quad (22)$	Se propune modificarea articolului prin inserarea, după cuvintele „legate nemijlocit de activitatea” a sintagmei: „reglementată” <u>Motivare:</u> Este nevoie de specificat, ca în articol se va analiza anume costurile și cheltuielile, legate nemijlocit cu activitatea de furnizare la prețuri reglementate.	Nu se acceptă. A se vedea prevederile pct. 2 și pct. 3 din proiectul metodologiei.
Pct.15 ultima frază	În cazul în care, la nivel național, se va modifica quantumul minim garantat al salariului în sectorul real, consumurile aferente remunerării muncii, din anul respectiv, vor fi actualizate reieșind din quantumul minim garantat revăzut și indicele de creștere a eficienței în quantum de 20 % din coeficientul creșterii medii anuale a quantumului minim garantat al salariului în	Se propune să fie modificată propoziția „, în cazul în care, la nivel național, se va modifica quantumul minim garantat al salariului în sectorul real, consumurile aferente remunerării muncii, din anul respectiv, vor fi actualizate reieșind din quantumul minim garantat revăzut și indicele de creștere a eficienței în quantum de 20 % din coeficientul creșterii medii anuale a	Se acceptă parțial. Se reformulează în următoarea redacție: „În cazul în care, la nivel național, se va modifica quantumul minim garantat al salariului în sectorul real, consumurile aferente remunerării muncii, din anul respectiv, vor fi actualizate reieșind din coeficientul creșterii medii anuale a quantumului minim garantat al salariului în sectorul real.”

	sectorul real.	<p>cuantumului minim garantat al salariului in sectorul real”, in asa mod, ca sa introduca mai multa claritate privind conceptul calculului.</p> <p><u>Motivare:</u></p> <p>a) nu este clar care va fi metoda acceptarii modificarilor consumurilor aferente remunerarii muncii, in cazul schimbarii cuantumului minim garantat al salariului in sectorul real;</p> <p>b) sau se propune de a expluca mai detaliat acest principiu prin modificarea propozitiei susmentionate sau prin introducerea in textul articolului 15 a formulei de calcul sau prin comentariu suplimentar in Nota informativa la proiectul Metodologiei;</p>	
Pct.16 Primul rînd al primei fraze	Costurile materiale totale ale Furnizorului necesare pentru desfășurarea activității de	<p>Se propune modificarea articolului prin inserarea, dupa cuvintele „pentru desfasurarea activitatii” a sintagmei: „reglementate”</p> <p><u>Motivare:</u></p> <p>Este nevoie de specificat, ca in articol se va analiza anume costurile si cheltuielile, legate nemijlocit cu activitatea de furnizare la preturi reglementate.</p>	Nu se acceptă. A se vedea prevederile pct. 2 și pct. 3 din proiectul metodologiei.
Pct.17 Prima frază	Costurile totale privind serviciile prestate de terți includ serviciile prestate de Poșta Moldovei și de băncile comerciale privind expedierea facturilor de plată, primirea plăților pentru energia electrică de la consumatori, serviciile telefonice și informaționale și alte servicii ce țin de activitatea de furnizare a energiei electrice, prestate Furnizorului conform contractelor încheiate cu terțe părți.	<p>Se propune modificarea articolului prin inserarea, dupa cuvintele „Costurile totale” a sintagmei: „apreciate in vederea activitatii reglementate a Furnizorului,”</p> <p><u>Motivare:</u></p> <p>Este nevoie de specificat, ca in articol se va analiza anume costurile si cheltuielile, legate nemijlocit cu activitatea de furnizare la preturi reglementate.</p>	Nu se acceptă. A se vedea prevederile pct. 2 și pct. 3 din proiectul metodologiei.
Pct.18	Amortizarea mijloacelor fixe și imobilizărilor necorporale se determină anual de către Furnizor reieșind din valoarea de intrare a imobilizărilor necesare pentru desfășurarea activității de furnizare a energiei electrice și reieșind din durata de funcționare utilă a acestora, utilizând metoda	<p>Se propune modificarea pe tot textul articolului a sentagmei „activitatea de furnizare” si toate derivațiile acestea cu sintagma: „activitatea reglementata de furnizare”</p> <p><u>Motivare:</u></p> <p>Este nevoie de specificat, ca in articol se va</p>	Nu se acceptă. A se vedea prevederile pct. 2 și pct. 3 din proiectul metodologiei.

	<p>amortizării liniare, care conduce la defalcări uniforme a amortizării în costurile și cheltuielile Furnizorului, pe toată durata de funcționare utilă a mijloacelor fixe și a activelor nemateriale, conform formulei:</p> $UA_m = \sum_{k=1}^m \frac{VIA_{k,n-1}}{DV_k} \quad (27)$ <p>unde:</p> <p>VIA_{k,n-1} – valoarea de intrare a mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale utilizate în activitatea de furnizare a energiei electrice date în exploatare până în anul „n-1” în urma investițiilor efectuate conform planurilor de investiții aprobate de ANRE;</p> <p>DV_k – durata de funcționare utilă a mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale de categoria “k”, care trebuie să corespundă duratei reale de viață a activului. Totodată, această durată de funcționare nu poate fi mai mică decât durata indicată în Catalogul mijloacelor fixe și activelor nemateriale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.338 din 21.03.2003.</p>	<p>analiza anume costurile și cheltuielile, legate nemijlocit cu activitatea de furnizare la preturi reglementate.</p>	
<p>Pct.20 ultima frază</p>	<p>În cazul când Furnizorul nu va utiliza integral alocația aferentă fondului de rulment pentru plata dobânzilor la creditele bancare contractate pe termen scurt, ANRE, la actualizarea prețurilor reglementate pentru furnizarea energiei electrice, va diminua valoarea venitului reglementat cu cuantumul alocației utilizate în alte scopuri.</p>	<p>Se propune sa fie modificata propozitia „În cazul cand Furnizorul nu va utiliza integral alocatia aferenta fondului de rulment pentru plata dobanzilor la creditele bancare contractate pe termen scurt, ANRE, la actualizarea preturilor reglementate pentru furnizarea energiei electrice, va diminua valoarea venitului reglementat cu cuantumul alocației utilizate în alte scopuri”.În următoarea redacție:</p> <p>„In cazul cand Furnizorul nu va utiliza integral alocatia aferenta fondului de rulment pentru plata dobanzilor la creditele bancare contractate pe termen scurt, ANRE, la actualizarea preturilor reglementate pentru furnizarea energiei electrice, va diminua valoarea venitului reglementat cu cuantumul alocatiei neutilizate corectate prin</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Fondul de rulment nu reprezintă un cost în sine, aceasta este o suma de bani acordată furnizorului pentru finanțarea creditelor pe termen scurt contractate pentru desfășurarea serviciului de furnizare a energiei electrice. În cazul în care creditele nu sunt contractate, rezultă că furnizorul nu are nevoie de această alocație.</p>

		<p>coeficientul de stimulare care este egal cu 0,5. $CFR_n = (CFR_{\text{prognostat}} - CFR_{\text{real}}) \times k$, unde k este coeficientul de stimulare”</p> <p><u>Motivare:</u> Diminuarea pedepin a alocațiilor aferente fondului de rulment la actualizarea preturilor reglementate pentru anul următor, în contextul faptului, ca neutilizarea fondului de rulment aduce la reducerea costurilor și cheltuielilor legate nemijlocit de activitatea de furnizare, care sunt partea componentelor pentru determinarea rentabilității furnizorului, va aduce la faptul administrării neeficiente a fondului de rulment și va stimula contractarea creditelor pe termen scurt în pofida punerii în circulație a capitalului propriu sau optimizarea cashflow-ului. În acest sens se propune introducerea unui coeficient de stimulare și pentru alocațiile eferente fondului de rulment, economisite pe parcursul anului de gestiune.</p>	
Pct.25	<p>În cazul în care, în perioada de valabilitate a Metodologiei vor fi adoptate acte legislative sau acte normative de reglementare care vor influența nivelul costurilor și al cheltuielilor de furnizare a energiei electrice, aceste modificări vor fi luate în considerație de către ANRE la ajustarea anuală a prețurilor reglementate.</p>	<p>Se propune introducerea perioadei minim de valabilitate a Metodologiei de calculare, aprobare și ajustare a preturilor reglementate pentru furnizarea energiei electrice de către furnizorul de ultima opțiune și furnizorul serviciului universal.</p> <p><u>Motivare:</u> Introducerea termenului minim de valabilitate a metodologiei este necesar din punctul de vedere a posibilității planificării de lungă durată a activității de furnizare și, totodată, este un factor decisiv din punctul de vedere a contractării unor credite bancare sau atragerea capitalului circulant în situații de impunerea obligațiilor de serviciu public de a presta serviciului universal și/sau de a asigura furnizarea de ultima opțiune.</p>	<p>Se acceptă. Perioada de valabilitate va fi indicată în hotărârea de aprobare a metodologiei.</p>
	S.A. ”Furnizarea Energiei Electrice Nord” Balti		
La general		<p>Pe tot parcursul textului noțiunile „consumuri”, „costuri” și „cheltuieli” să fie</p>	<p>Se acceptă.</p>

		utilizate în corespundere cu definițiile stipulate în Standardul National de contabilitate -3, pentru reflectarea corectă ulterior în evidența contabilă conform destinației (în costul vânzărilor sau în cheltuieli perioadei de gestiune).	
Pct.15 ultimul aliniat	În cazul în care, la nivel național, se va modifica cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real, consumurile aferente remunerării muncii, din anul respectiv, vor fi actualizate reieșind din cuantumul minim garantat revăzut și indicele de creștere a eficienței în cuantum de 20 % din coeficientul creșterii medii anuale a cuantumului minim garantat al salariului în sectorul real.	Se propune să fie determinate parametri indicelui de creștere a eficienței și însuși indicii să fie introdus în formulă.	Se acceptă parțial. Se reformulează în următoarea redacție: „În cazul în care, la nivel național, se va modifica cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real, consumurile aferente remunerării muncii, din anul respectiv, vor fi actualizate reieșind din coeficientul creșterii medii anuale a cuantumului minim garantat al salariului în sectorul real”
La pct.4; 23 și 24		La calcularea variabilei Dev n-i să fie luat în considerație următorul fapt: devierile pozitive obținute Tn anul „n-1” (perioada precedentă de reglementare) nu rămân în întregime în gestiunea Furnizorului, dar se achită impozitul pe venit.	Nu se acceptă. Nu este formulată propunerea.
Pct.21	Prețurile reglementate de furnizare a energiei electrice se determină anual de către Furnizori și se aprobă de către Consiliul de Administrație al ANRE. Pentru aceasta Furnizorul, până la începutul anului ce urmează, prezintă la ANRE calculul prețurilor reglementate, efectuat în conformitate cu prevederile Metodologiei și materialele ce confirmă corectitudinea cheltuielilor și a altor indicatori incluși în calculul prețurilor reglementate. ANRE va examina materialele prezentate de Furnizor și, în cazul în care materialele prezentate sunt veridice, iar calculele efectuate demonstrează necesitatea modificării prețurilor reglementate, va concretiza, va actualiza, va aproba și va publica prețurile noi, nu mai târziu de 1 aprilie, care vor intra în vigoare și vor fi aplicate după publicarea Hotărârii Consiliului de Administrație al ANRE în	Se propune, ca perioada de prezentare la ANRE de către Furnizor a calculelor tarifele anuale să fie stabilite pînă la 1 martie al perioadei de gestiune.	Se acceptă parțial. Se reformulează în următoarea redacție: „...Pentru aceasta Furnizorul, la începutul fiecărui an, prezintă la ANRE calculul prețurilor reglementate, efectuat în conformitate cu prevederile Metodologiei și materialele ce confirmă corectitudinea cheltuielilor și a altor indicatori incluși în calculul prețurilor reglementate.”

	Monitorul Oficial al Republicii Moldova.		
Î.C.S. „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” S.R.L.			
Pct. 2, aliniatul 3)	„de a presta serviciu universal și/sau de a asigura furnizarea de ultimă opțiune;”	„de a presta serviciul universal și/sau de a asigura furnizarea de ultimă opțiune”	Nu se acceptă. A se vedea art. 92, alin (2) din Legea cu privire la energia electrică nr. 107 din 27.05.2016
Pct. 2, aliniatul 4)	modul de determinare a costului energiei electrice procurate, a cheltuielilor suportate în legătură cu prestarea Furnizorului a serviciului de transport și a serviciului de distribuție a energiei electrice de către operatorul sistemului de transport și de operatorul sistemului de distribuție;	Se propune în următoarea redacție: „modul de determinare a costului energiei electrice procurate, a cheltuielilor suportate în legătură cu prestarea de Furnizor a serviciului de transport și a serviciului de distribuție a energiei electrice de către operatorul sistemului de transport și de operatorul sistemului de distribuție;	Nu se acceptă. Furnizorul nu prestează serviciile de transport și distribuție, dar beneficiază de aceste servicii prestate de OST și OSD.
Pct. 4	RFn – rentabilitatea reglementată necesară a fi obținută de Furnizor în anul “n” de la furnizarea energiei electrice, care se determină conform formulei: $RFn = CFTn \times R\%$ (5) R% – rata de rentabilitate pentru activitatea de furnizare reglementată a energiei electrice, stabilită la nivelul de 0,5 % și constantă pe perioada de valabilitate a metodologiei tarifare.	„RFn – rentabilitatea reglementată necesară a fi obținută de Furnizor în anul “n” de la furnizarea energiei electrice, lei, care se determină conform formulei: $RFn = (CEPn + CSTn + CSDn + CSFn) \times R\%$ ” „R% – rata de rentabilitate pentru activitatea de furnizare reglementată a energiei electrice, stabilită la nivelul de 2,0 % și constantă pe perioada de valabilitate a metodologiei tarifare. <u>Motivare:</u> 1. Proiectul elaborat de Agenție implică o reducere în jumătate a ratei profitului aplicată activității de furnizare în anul 2017 fără a fi prezentate careva justificări și fără să se fi produs o diminuare a riscurilor pe care și le asumă un furnizor de ultima opțiune și la serviciul universal. 2. Rata de rentabilitate propusă de ANRE de 0,5% corespunde unui venit anual de cca 22 milioane lei, mult inferior față de ratele respective aplicate în țările din regiunea geografică a R. Moldova. Astfel, în România, rata de rentabilitate este de 1,5% (a se vedea Monitorul Oficial al României nr. 452/24, extrasul în Anexa 1), având un risc de țară egal cu 3,13% și un rating Moody Baa3. În Bulgaria rata în cauză este de 3%, riscul de țară înregistrând 2,71%, iar	Se acceptă parțial. Definiția RFn se propune a fi următoarea: „RFn – rentabilitatea reglementată necesară a fi obținută de Furnizor în anul “n” de la furnizarea energiei electrice, lei, care se determină conform formulei: $RFn = (CEPn + CSTn + CSDn + CSFn) \times R\%$ ” „R% – rata de rentabilitate pentru activitatea de furnizare reglementată a energiei electrice, stabilită la nivelul de 1 % și constantă pe perioada de valabilitate a metodologiei tarifare.” 1. Proiectul metodologiei prevede o rată rezonabilă de rentabilitate pentru activitatea de furnizare. Or, o rentabilitate calculată în baza ratei de rentabilitate în cuantum de 0,5 % reprezintă circa 33 % din cheltuielile totale ale activității de furnizare iar rentabilitate calculată în baza ratei de rentabilitate în cuantum de 1,0 % reprezintă circa 66 % din cheltuielile totale ale activității de furnizare. Solicitarea întreprinderii de aplicare a unei rate de 2% este absolut nefondată în condițiile în care aceasta ar genera o rentabilitate care ar fi de 1,3 ori mai mare față de cheltuielile totale ale activității de furnizare. 2. Nu are nimic în comun riscul țării cu rentabilitatea la furnizare, or, Legea cu privire la energia electrică prevede clar că rentabilitate la furnizare se determină ținând cont de costurile de furnizare. Totodată de

		<p>rating-ul Moody fiind de Baa2 (a se vedea Decizia nr.110/18.07.2013, p. 9). După cum observăm, riscul de țară pentru aceste din urmă țări este substanțial mai mic, decât pentru R. Moldova, distinsă cu un risc de țară de 9,25% și rating Moody de B3, fapt, care sugerează aplicarea unei rate de rentabilitate mult mai mare.</p> <p>3. Sumă de 22 milioane nu acoperă nici valoarea necolectărilor de pe urma facturării energiei electrice. Astfel, în anul 2015 acestea au constituit 73,6 milioane lei; în 2016 - 73,4 milioane de lei, iar în 2017, către sfârșitul lunii noiembrie - 74,0 milioane de lei. (Anexa 2). În acest sens trebuie de menționat că, măsura în care furnizorilor reglementați li se impune obligația de serviciu public nu le permite acestora să-și aleagă consumatorii în funcție de capacitatea sa de achitare, de această alegere beneficiind doar furnizorii nereglementați.</p> <p>4. Inadecvarea aplicării unei rate de 22 milioane lei poate fi percepută și din comparația cu rata de rentabilitate a furnizorului Energocom, creat sub auspiciul Ministerului Economiei și Infrastructurii, o companie cu un număr de 8-9 persoane și 7 clienți (2 furnizori reglementați, 3 întreprinderi de distribuție, 1 furnizor independent și un client calificat) care vinde energia cu o rată de profit, egală cu 0,03 USD/MWh (aproximativ 3,3 TWh), echivalentă aprox. cu 20 milioane de lei pe an. Adicional, după ce compania Energocom a fost numită și furnizor central, acesteia, conform proiectului de metodologie, i se mai adaugă procurarea și a energiei reglementate, la profitul existent se mai adaugă 5,6 mln lei, adică profitul companiei ar putea urca la 26 mln.lei, care depășește rentabilitatea de 0,5% pe care Agenția o propune să fie stabilită pentru furnizorul la serviciul universal și de</p>	<p>notat, că exemplele menționate de întreprindere se referă la țări cu piața liberalizată și posibilități reale de alegere a furnizorului cu prețuri mai atractive dintr-o multitudine de opțiuni. Reieșind din aceste considerente, pentru a stimula consumatorii să participe la piața energiei electrice se aplică principiul unui preț mai mare la furnizorul de ultimă opțiune decât la furnizorii de pe piață. În cazul Republicii Moldova unde nu există încă real posibilitatea alegerii unui furnizor care ar propune prețuri mai avantajoase este inadmisibilă aplicarea unei rentabilități care ar constitui 133% din cheltuielile totale ale activității de furnizare. Totodată, de notat că metodologia de determinare a prețurilor pentru furnizorul de ultimă opțiune din România nu prevede reflectarea în prețuri a fondului de rulment.</p> <p>3. În mod normal consumatorul alege furnizorul iar furnizorul încearcă să îi atragă. Necolectările nu sunt subiect al metodologiei tarifare, acestea țin de raportul juridic dintre furnizor și consumator și urmează a fi recuperate în baza prevederilor contractului de furnizare.</p> <p>4. Compararea de către a ÎCS Gas Natural Fenosa a profitului său reglementat cu profitul total ,reglementat+nereglementat, induce concluzii greșite și argumentări departe de adevăr. În cazul în care se dorește comparația cu Energocom, atunci ar fi corect a se compara doar cu activitatea reglementată a acestuia, de Furnizor Central. Astfel, marja comercială pentru furnizorul central a fost aprobată la nivel de 0,5% din costul energiei furnizate. De notat, că marja comercială cuprinde atât rentabilitatea cât și costurile activității furnizorului central. Dacă este să facem comparația corectă în baza proiectului de metodologie atunci furnizorul central va activa cu o marjă comercială (profit+cheltuieli) de 0,5% din costul de procurare a energiei, iar ÎCS Gas Natural Fenosa va activa cu un profit de 1% din costurile de furnizare, echivalentul a 1,5% din costul de procurare a energiei, plus acoperirea cheltuielilor de furnizare, care reprezintă</p>
--	--	---	--

		<p>ultima opțiune.</p> <p>5. Cu alte cuvinte, rata de rentabilitate propusă de ANRE nu acordă furnizorului reglementat o marjă de profit rezonabilă și are ca consecință crearea unui risc foarte ridicat de insolvență în procesul de îndeplinire a obligațiilor prescrise de licențe. Din acest motiv, GNF propune să se stabilească o rentabilitate de 2%, ca fiind una rezonabilă pentru activitatea de furnizare a energiei. Va trebui să menționăm, că Energocom nu poartă riscurile de necolectare a plăților.</p> <p>6.1. Valoarea rentabilității stabilită pentru GNF Furnizare Energie pentru anul 2017 este de 48 milioane lei, ea fiind acumulată abia spre sfârșitul anului. În același timp din cauza modificărilor produse în legea energiei electrice (care nu au fost consultate cu companiile de furnizare), 5% din costul de furnizare a energiei electrice, deviere a costurilor care ar putea apărea pe parcursul anului, reprezintă cca. 250 milioane lei, mult peste disponibilitățile financiare ale companiei, fapt ce va necesita recurgerea la împrumuturi bancare substanțiale, care în lipsa activelor ce ar putea fi gajate, împrumuturile în cauză vor fi practic imposibil de accesat și va avea un impact negativ semnificativ asupra viabilității financiare a furnizorului de energie. Drept urmare, considerăm că nivelul rentabilității pentru activitatea de furnizare trebuie să fie stabilit la un nivel rezonabil, egal cu cel puțin 2,0%, ca să acopere și riscurile menționate.</p> <p>De asemenea, prevederile art.87 alin.(2) lit.a) și lit.g) din Legea nr.107 prevăd că „Metodologiile de calculare, aprobare și aplicare a prețurilor și a tarifelor reglementate se bazează pe următoarele</p>	<p>circa 2,1% din costul de procurare a energiei. Astfel, marja comercială pentru ÎCS Gas Natural Fenosa urmează a fi la nivel de $2,1+1,5=3,6\%$ din costul energiei procurate, față de 0,5% cu care va activa Furnizorul Central. Conform solicitării ÎCS Gas Natural Fenosa marja acesteea ar constitui în total $2,1+3=5,1\%$ din costul energiei electrice procurate, față de 0,5% a furnizorului central, o diferență de 10 ori. Înseamnă oare aceasta profit rezonabil în viziunea întreprinderii?</p> <p>6. Nivelul de rentabilitate nu este destinat acoperirii devierilor tarifare. Devierile tarifare (negative sau pozitive) sunt recuperate oricum prin tarif în anul următor.</p> <p>Viabilitatea activității nu se asigură prin rentabilitate mai mare, ci prin acoperirea tuturor costurilor necesare și o rentabilitate rezonabilă. Atâta timp cât sunt acoperite prin tarif toate costurile furnizorului acesata nu se poate plânge pe faptul că nu se asigură viabilitatea activității acestuia.</p>
--	--	---	---

		<p>principii:</p> <p>a) funcționarea eficientă și asigurarea viabilității financiare a întreprinderilor electroenergetice (...); și g) asigurarea faptului că prețurile și tarifele reglementate sânt justificate, rezonabile, verificabile, nediscriminatorii, transparente, bazate pe performanță și pe criterii obiective și includ o rată rezonabilă de rentabilitate.</p> <p>6.2.De asemenea, nivelul rentabilității contravine și principiului asigurării viabilității Furnizorului specificat la pct.3(2) din acest proiect de metodologie elaborat de Agenție.</p> <p>7. Procentul rentabilității se aplică asupra costurilor de furnizare CFT, care conform formulei (4) includ și devieri tarifare din anul precedent (Devn-1). Considerăm că rentabilitatea trebuie aplicată doar asupra costurilor actualizate de furnizare în anul „n”, care sunt cunoscute abia după încheierea anului, însă nu și asupra devierilor tarifare din anul precedent. Aceasta se explică prin faptul că devierile tarifare se determină ca diferența între costurile estimate de Agenție la aprobarea tarifelor și cele actualizate care se cunosc după închiderea anului. Dacă Agenția ar fi aplicat rentabilitatea asupra costurilor estimate la aprobarea tarifelor, atunci avea suport logic includerea devierilor tarifare în baza de aplicare a rentabilității. Cu alte cuvinte, rentabilitatea pentru un an concret de activitate nu poate fi aplicată pentru o activitate avută loc în anii precedenți.</p>	
Pct. 4	<p>„de tensiunea de 35-110 kV, kWh;”</p> <p>„de tensiunea de 6-10 kV, kWh;”</p> <p>„de tensiunea de 0,4 kV și mai joasă, kWh”.</p>	<p>„de tensiunea ~~de~~ 35-110 kV, kWh;”</p> <p>„de tensiunea ~~de~~ 6-10 kV, kWh;”</p> <p>„de tensiunea ~~de~~ 0,4 kV și mai joasă, kWh.”</p>	Se acceptă.
Pct. 7	<p>EFC_{nd} – cantitatea de energie electrică furnizată în anul “n” consumatorilor finali ale căror instalații electrice sunt racordate la</p>	<p>„EFC_{nd} – cantitatea de energie electrică furnizată în anul “n” consumatorilor finali ~~ale~~ <i>ai</i> căror instalații electrice sunt</p>	Nu se acceptă , în proiectul metodologiei articolul posesiv este indicat corect.

	<p>rețelele electrice de distribuție („TÎ”, „TM”, „TJ”);</p> <p>TFE_{nd} – prețul reglementat pentru energia electrică furnizată în anul “n”, consumatorilor finali ale căror instalații electrice sunt racordate la rețelele electrice de distribuție, lei/kWh. Acest preț se determină conform formulei:</p> $TFE_{nd} = \frac{CEP_n}{EFC_n} + TF_n + TT_n \quad (15)$ <p>TP_{nk} – tariful în anul “n” pentru puterea electrică contractată aferentă rețelelor electrice de distribuție cu nivelul “k” de tensiune, kWh.</p>	<p>racordate la rețelele electrice de distribuție („TÎ”, „TM”, „TJ”), kWh;</p> <p>TFE_{nd} – prețul reglementat pentru energia electrică furnizată în anul “n”, consumatorilor finali ~~ale ai~~ a căror instalații electrice sunt racordate la rețelele electrice de distribuție, lei/kWh. Acest preț se determină conform formulei:</p> $TFE_{nd} = \frac{CEP_n}{EFC_n} + TF_n + TT_n \quad (15)$ <p>TP_{nk} – tariful în anul “n” pentru puterea electrică contractată aferentă rețelelor electrice de distribuție cu nivelul “k” de tensiune, lei/kWh...</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Nu se acceptă, în proiectul metodologiei articolul posesiv este indicat corect.</p> <p>Se acceptă.</p>
Pct. 10	„a acestei energii electrice”	„a acestei energii electrice”	Nu se acceptă. Pronumele demonstrativ de apropiere cere ca substantivul la care se referă să fie articulat.
Pct. 12	„prin rețelele electrice de distribuție de tensiune înaltă, de medie și joasă, aprobat de ANRE.	„prin rețelele electrice de distribuție de tensiune înaltă, ~~de~~ medie și joasă, aprobat de ANRE, lei/kWh.”	Se acceptă indicarea unităților de măsură.
Pct.15	„Aceste consumuri se determină de Furnizor pentru primul an de valabilitate a Metodologiei, se examinează și se aprobă de către ANRE, ca fiind consumuri de bază pentru toată perioada de valabilitatea a Metodologiei. Pentru fiecare an ulterior “n”, aceste consumuri se actualizează reieșind din indicele prețului de consum din Republica Moldova și conform indicelui de modificare a numărului locurilor de consum ale consumatorilor finali deserviți de Furnizor”	„Aceste ~~consumuri~~ <i>costuri</i> se determină de Furnizor ~~pentru primul an de valabilitate a Metodologiei~~ , se examinează și se aprobă de către ANRE ~~ea fiind consumuri de bază pentru toată perioada de valabilitatea a Metodologiei și intră în vigoare din momentul publicării~~ . Pentru fiecare an “n” ulterior , aceste consumuri se actualizează reieșind din indicele prețului de consum din Republica Moldova și conform indicelui de modificare a numărului locurilor de consum ~~ale ai~~ consumatorilor finali deserviți de Furnizor”	Nu se acceptă. Nu este argumentată excluderea precizării faptului că costurile sunt valabile pe perioada de valabilitate a metodologiei. Costurile se aplică pe toată perioada de valabilitate a metodologiei, din primul an până în ultimul.
Pct. 15	„În cazul în care, la nivel național, se va modifica quantumul minim garantat al salariului în sectorul real, consumurile aferente remunerării muncii, din anul respectiv, vor fi actualizate reieșind din quantumul minim garantat revăzut și indicele	„În cazul în care, la nivel național, se va modifica quantumul minim garantat al salariului în sectorul real, consumurile aferente remunerării muncii, din anul respectiv, vor fi actualizate respectiv ”	Se acceptă parțial. Se reformulează în următoarea redacție: „În cazul în care, la nivel național, se va modifica quantumul minim garantat al salariului în sectorul real, consumurile aferente remunerării muncii, din anul respectiv, vor fi actualizate reieșind din

	de creștere a eficienței în cuantum de 20 % din coeficientul creșterii medii anuale a cuantumului minim garantat al salariului în sectorul real”.		coeficientul creșterii medii anuale a cuantumului minim garantat al salariului în sectorul real”
Pct. 16	Costurile materiale totale ale Furnizorului necesare pentru desfășurarea activității de furnizare a energiei electrice se determină de Furnizor pentru primul an de valabilitate a Metodologiei (CMFo) reieșind din cantitatea fiecărui tip de material necesar, determinată în baza normelor de utilizare și a analizei materialelor, utilizate de Furnizor în perioada precedentă de reglementare pentru deservirea consumatorilor, pentru întreținerea și pentru exploatarea mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale și reieșind din prețurile minime de pe piață, ca rezultat al achizițiilor efectuate în conformitate cu regulamentul aprobat de ANRE. Analogic costurilor cu personalul, aceste costuri se examinează și se aprobă de către ANRE. pentru primul an, ca fiind costuri de bază pentru toată perioada de valabilitate a Metodologiei. Pentru fiecare an “n” ulterior, aceste costuri se actualizează în conformitate cu următoarea formulă:	„Costurile materiale totale ale Furnizorului necesare pentru desfășurarea activității de furnizare a energiei electrice se determină de Furnizor ~~pentru primul an de valabilitate a Metodologiei (CMFo)~~ reieșind din cantitatea fiecărui tip de material necesar, determinată în baza normelor de utilizare și a analizei materialelor, utilizate de Furnizor în perioada precedentă de reglementare pentru deservirea consumatorilor, pentru întreținerea și pentru exploatarea mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale și reieșind din prețurile minime de pe piață, ca rezultat al achizițiilor efectuate în conformitate cu regulamentul aprobat de ANRE. Analogic costurilor cu personalul, aceste costuri se examinează și se aprobă de către ANRE ~~pentru primul an, ca fiind costuri de bază pentru toată perioada de valabilitate a Metodologiei și intră în vigoare din momentul publicării.~~ Pentru fiecare an “n” ulterior, aceste costuri se actualizează în conformitate cu următoarea formulă:	Nu se acceptă. Nu este argumentată excluderea precizării faptului că costurile sunt valabile pe perioada de valabilitate a metodologiei. Costurile se aplică pe toată perioada de valabilitate a metodologiei, din primul an până în ultimul.
Pct.16	unde: HICPn – indicele prețului cu amănuntul al SUA în anul “n”, publicat de către Departamentul Muncii al SUA; LeiDn – cursul oficial mediu de schimb al leului moldovenesc față de dolarul SUA în anul “n”, anul pentru care se actualizează costurile; LeiD n-1 – cursul oficial mediu de schimb al leului moldovenesc față de dolarul SUA în anul precedent (n-1).	unde: HICPn – indicele prețului cu amănuntul al SUA în anul “n”, publicat de către Departamentul Muncii al SUA; LeiDn – cursul oficial mediu de schimb al leului moldovenesc față de dolarul SUA în anul “n”, anul pentru care se actualizează costurile, <i>lei/dolar</i> ; LeiD n-1 – cursul oficial mediu de schimb al leului moldovenesc față de dolarul SUA în anul precedent (n-1) , <i>lei/dolar</i> .	Se acceptă indicarea unităților de măsură.
Pct. 17	Costurile totale privind serviciile prestate de terți includ serviciile prestate de Poșta Moldovei și de băncile comerciale privind	„Costurile totale privind serviciile prestate de terți includ serviciile prestate de ~~Poșta Moldovei și de băncile comerciale privind~~	Se acceptă parțial. Se reformulează în următoarea redacție: „Costurile totale privind serviciile prestate de terți

	<p>expedierea facturilor de plată, primirea plăților pentru energia electrică...</p> <p>Aceste costuri se determină pentru primul an de valabilitate a prezentei Metodologii (CSP₀), reieșind din contractele de antrepriză încheiate cu terțe părți în rezultatul achiziției de lucrări și de servicii, efectuate în conformitate cu regulamentul aprobat de ANRE Aceste cheltuieli se examinează și se aprobă de către ANRE ca cheltuieli de bază pentru toată perioada de valabilitate a Metodologiei. Pentru fiecare an „n” următor, cheltuielile în cauză se actualizează în conformitate cu următoarea formulă:</p>	<p><i>pentru</i> expedierea facturilor de plată, primirea plăților pentru energia electrică...</p> <p>Aceste costuri se determină ~~pentru primul an de valabilitate a prezentei Metodologii (CSP₀);~~ reieșind din contractele de antrepriză încheiate cu terțe părți în rezultatul achiziției de lucrări și de servicii, efectuate în conformitate cu regulamentul aprobat de ANRE <i>și intră în vigoare din momentul publicării. Aceste cheltuieli se examinează și se aprobă de către ANRE ca cheltuieli de bază pentru toată perioada de valabilitate a Metodologiei.</i> Pentru fiecare an „n” următor, cheltuielile în cauză se actualizează în conformitate cu următoarea formulă:</p>	<p>includ serviciile prestate privind expedierea facturilor de plată, primirea plăților pentru energia electrică...”</p> <p>Nu se acceptă. Nu este argumentată excluderea precizării faptului că costurile sunt valabile pe perioada de valabilitate a metodologiei. Costurile se aplică pe toată perioada de valabilitate a metodologiei, din primul an până în ultimul.</p>
<p>Pct. 17.1.</p>		<p>Se propune introducerea unui punct nou: <i>„Costurile de bază totale la începutul perioadei tarifare vor corespunde valorilor reale înregistrate de Furnizor, la acestea adăugându-se 50% din eficiența înregistrată între costurile medii unitare recunoscute și cele reale din ultimii 3 ani ai perioadei tarifare anterioare.”</i></p> <p><u>Motivare:</u> În acest proiect de metodologie tarifară, ca și în metodologiile tarifare precedente, nu se încurajează eficiența în ceea ce privește costurile recunoscute. În general, conceptul de eficiență are ca obiectiv promovarea acțiunilor spre reducerea de costuri, drept urmare a stimulentei aplicate, și constă în împărțirea reducerii de costuri obținute între clienți și operator. Dacă nu sunt împărțite, nu există nici eficiență. Eficiența nu a fost promovată în metodologiile de până acum. Nu este recunoscută reducerea de costuri obținută și în perioada tarifară precedentă, câștigate drept urmare a eforturilor întreprinse de furnizorii reglementați. Odată cu pedepsirea</p>	<p>Nu se acceptă. Argumentele furnizorului sunt departe de adevăr. Metodologiile tarifare precedente, cât și cea în vigoare, prevedeau stimulente destul de consistente pentru reducerea costurilor, care rămăneau în totalitate la discreția operatorilor (doar în perioada 2008-2011 cheltuielile materiale și cele de întreținere și exploatare realmente suportate de întreprindere au fost cu 52 mil. lei mai mici decât costurile respective incluse în tarif. Și această eficiență a fost în totalitate lasată operatorului). Abordarea propusă de furnizor ar însemna, că în cazul suportării unor costuri reale mai mici în perioada 2013-2017 (spre exemplu 100 mil. lei), diferența rămâne în totalitate la furnizor (100 mil. lei) și este acoperită în totalitate de consumatori, iar 50% din acestea (50 mil. lei) vor mai fi suportate în plus de consumator în perioada 2018-2022, iar în perioada de reglementare 2023-2027 vor mai fi suportate de consumatori 25% din acestea (25 mil. lei) și așa mai departe. În așa mod cineva poate spune că furnizorul a fost eficient în perioada 2018-2027, deoarece are costuri reale mai mici decât cele incluse în tarif, fără ca furnizorul să întreprindă careva măsuri de eficientizare a costurilor în această</p>

		<p>celor mai eficienți furnizori, sunt penalizați și consumatorii celor mai puțin eficienți furnizori, având în vedere faptul că aceștia trebuie să îndure costuri mai ridicate din cauza lipsei de stimulente pentru eficiență. Astfel, în anul 2016 companiei GNF Furnizare Energie iau fost recunoscute în tarif 75 milioane lei, pe când Furnizare Nord – 78 milioane lei. Decalaj analog îl avem și la nivelul tarifelor. Bunăoară, pentru același an 2016, tarifele aplicate consumatorilor racordați la joasă tensiune au constituit: GNF Furnizare Energie – 199 bani/kWh, Furnizare Zona Nord – 212 bani/kWh, iar Furnizare Zona Nord Vest – 225 bani/kWh; pentru consumatorii racordați la medie tensiune, respectiv: 182, 184 și 201 bani/kWh. Diferența mare dintre cheltuielile recunoscute, precum și între tarifele aplicate consumatorilor companiilor menționate crește cu fiecare revizuire tarifară anuală și nu poate fi justificată prin dispersia mai mare a pieței din zona Furnizare Nord (deținută de stat), ci prin lipsa stimulentei pentru eficiență, care, în cazul furnizorului GNF, furnizor privat, reducerile de costuri au fost atinse din inițiativa grupului GNF, nu datorită stimulentei aplicate în mod reglementar. Repetăm, lipsa stimulentei pentru eficiență reprezintă o problemă prin care s-au distins toate metodologiile aplicate în R. Moldova până în prezent.</p> <p>Din acest motiv, GNF propune stabilirea de stimulente pentru reducerea cheltuielilor de furnizare, în beneficiul tuturor consumatorilor din R. Moldova. Astfel, se propune de a crea un stimulent pentru eficiența înregistrată în costurile de furnizare, care este egală ca diferența medie între costurile unitare recunoscute și cele reale din ultimii 3 ani ai perioadei tarifare anterioare.</p>	<p>perioadă.</p> <p>Or, dacă ne referim la principiul echității, care mai este în cazul dat beneficiul consumatorului, dacă el așa și nu va resimți această eficiență prin reducerea costurilor incluse în tarif pe o perioadă de 15 ani?</p> <p>Referitor la cifrele relatate de furnizor cu scopul de a demonstra cât de „eficient” este, de notat că acestea sunt incorecte, în anul 2016 companiei GNF Furnizare Energie i-au fost incluse în tarif 65,9 mil. lei, iar Furnizare Nord – 37 milioane lei.</p> <p>În cea ce privește cuantumul prețului de furnizare care este mai mic în zona de deservire a GNF Furnizare Energie, de notat, că aceasta este cauzată de faptul că tariful de distribuție a energiei electrice în zona RED UF este mai mic și respectiv GNF Furnizare Energie suportă cheltuieli mai mici pentru achitarea serviciului de distribuție a energiei electrice.</p>
--	--	--	--

Pct. 18	Catalogul mijloacelor fixe și activelor nemateriale.	Catalogul mijloacelor fixe și activelor nemateriale, <i>aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.338 din 21.03.2003.</i> ”	Se acceptă.
Pct. 20	<p>...În cazul când Furnizorul nu va utiliza integral alocația aferentă fondului de rulment pentru plata dobânzilor la creditele bancare contractate pe termen scurt, ANRE, la actualizarea prețurilor reglementate pentru furnizarea energiei electrice, va diminua valoarea venitului reglementat cu cuantumul alocației utilizate în alte scopuri.</p>	<p>~~...În cazul când Furnizorul nu va utiliza integral alocația aferentă fondului de rulment pentru plata dobânzilor la creditele bancare contractate pe termen scurt, ANRE, la actualizarea prețurilor reglementate pentru furnizarea energiei electrice, va diminua valoarea venitului reglementat cu cuantumul alocației utilizate în alte scopuri.~~</p> <p><u>Motivare:</u></p> <p>De ce s-a aplicat altă denumire a acestor costuri față de metodologia în vigoare? Justificarea cheltuielilor aferente fondului de rulment doar prin prisma dobânzilor plătite pentru împrumuturi bancare, semnifică că sursele proprii imobilizate de către întreprindere în acest scop nu au nici o valoare. Or resursele proprii au un cost, care cel puțin trebuie să fie similar celui pentru sursele atrase, însă de cele mai multe ori costul resurselor proprii depășește costul resurselor atrase. Corespunzător, în activitatea de întreprinzător această abordare este una lipsită de sens. Este la discreția întreprinderii ce surse să utilizeze pentru finanțare – proprii sau din împrumuturi. De asemenea nu este clară abordarea ANRE prin care se omite asemenea surse, care pot fi antrenate la finanțarea fondului de rulment, cum ar fi sumele corespunzătoare fondurilor proprii și dividendele formate din profitul net, profitul net al întreprinderii, devierile tarifare ce se formează pe parcursul anului până la nivelul celor 5% specificate în proiectul Metodologiei în cauză și pe care Furnizorul le poate implica în scopul finanțării fondului de rulment.</p> <p>De exemplu, să luăm în considerație</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Fondul de rulment nu reprezintă un cost în sine, aceasta este o suma de bani acordată furnizorului pentru finanțarea creditelor pe termen scurt contractate pentru desfășurarea serviciului de furnizare a energiei electrice. În cazul în care creditele nu sunt contractate, rezultă că furnizorul nu are nevoie de această alocație.</p>

		<p>situația anului curent, când întreprinderea înregistrează devieri tarifare în favoare consumatorilor și utilizează aceste surse pentru a-și finanța cheltuielile aferente fondului de rulment și nu este necesar să se apeleze la credite bancare pe termen scurt, respectiv nu sunt înregistrate cheltuieli cu dobânzi bancare. În anul următor, devierile în cauză urmează să fie returnate cu o dobândă de cca.10%, iar pe lângă aceasta Agenția va elimina și cheltuielile cu fondul de rulment. În atare condiții Furnizorul cade într-o situație absurdă, când de facto se plătesc dobânzi, însă acestea nu reprezintă dobânzi bancare.</p> <p>Reieșind din cele menționate, acest aliniat condiționat urmează să fie eliminat ca fiind lipsit de suport logic și economic. Cu alte cuvinte, Compania trebuie să-și mențină capacitatea de decizie în ceea ce privește modul de finanțare, fie ca aceasta să aibă loc prin mijloace proprii, fie prin împrumuturi bancare. Politica financiară trebuie să aparțină companiei. Metodologia impune ca toate finanțările să fie sub formă de credite externe, ceea ce nu este fezabil având în vedere limitările sistemului financiar moldovenesc.</p>	
Pct. 21	„Prețurile reglementate de furnizare a energiei electrice, se determină anual de către Furnizori și se aprobă de către Consiliul de Administrație al ANRE...”	<p>„Prețurile reglementate de furnizare a energiei electrice, pe nivele de tensiune și componentele de preț (prețul mediu de achiziție a energiei electrice, tariful pentru serviciul de transport, tarifele pentru serviciul de distribuție, costul serviciului de furnizare a energiei electrice), se determină anual de către Furnizori și se aprobă de către Consiliul de Administrație al ANRE, separat pe nivele de tensiune și fiecare componentă...”</p> <p><u>Motivare:</u> Aprobarea tarifului de furnizare prin</p>	<p>Nu se accept. Legea prevede clar că ANRE aprobă prețul reglementat de furnizare și nu componente de preț.</p>

		<p>intermediul aprobării componentelor tarify distinse după concept are menirea de a permite actualizarea tarify în dependență de variația fiecărei componente separate. În acest sens, se cere actualizarea trimestrială, în regim automat, a prețului energiei achiziționate, astfel ca să se permită luarea în considerație a variației schimbului valutar.</p> <p>În acest mod, se menține mecanismul de actualizare extraordinară a prețurilor pe parcursul anului în cazul unor devieri ce depășesc nivelul de 5% din costurile energiei procurate (cu excepția impactului cursului de schimb) și a celorlalte costuri tarify.</p>	
Pct. 21-1		<p><i>„Suptimentar, componenta din tarify privind procurarea energiei electrice se actualizează trimestrial la variațiile cursului de schimb. Componenta de procurare a energiei se actualizează la cursul de schimb doar pentru ponderea energiei procurate în valută. Componenta în cauză se va fixa în procente față de total energie procurată, fiind stabilită la faza aprobării tarifylor de furnizare. La fiecare trei luni de la data aprobării tarifylor de furnizare se va actualiza prețul pentru energia electrică, aplicându-se un curs de schimb mediu al lunii, cu două luni înainte de luna în care vor intra în vigoare noile tarify de furnizare. Anual, la actualizarea tarifylor, va fi efectuată ajustarea costului total de cumpărare a energiei electrice facturat prin tarifyle de furnizare cu cel real de procurare pentru consumatorii finali, diferența respectivă fiind recunoscută în tarify.”</i></p> <p><u>Motivare:</u> Aprobarea tarifylor de furnizare prin intermediul aprobării componentelor tarify distinse după concept are menirea de a permite actualizarea tarifylor în dependență de variația fiecărei componente separate. În</p>	<p>Nu se acceptă. Legea cu privire la energia electrică prevede clar că prețul se actualizează în decursul anului în cazul existenței devierilor ce depășesc 5% din costul anual de furnizare a energiei electrice stabilite în prețurile reglementate. Actualizarea automată contravine prevederii legale conform căreia tarifyle se aprobă de ANRE. Totodată tarifyle se aprobă în valoare integrală și absolută, și nu pe componente tarify.</p>

		acest sens, se cere actualizarea trimestrială, în regim automat, a prețului energiei achiziționate, astfel ca să se permită luarea în considerație a variației schimbului valutar.	
Pct. 22	Furnizorul va avea dreptul să solicite ANRE actualizarea prețurilor reglementate în decursul anului, dacă există factori obiectivi ce nu pot fi controlați de acesta (modificarea prețurilor de procurare a energiei electrice, fluctuația cursului de schimb al valutei naționale, apariția actelor legislative și normative ce duc la majorarea costurilor de furnizare etc.), care justifică o astfel de actualizare și care duc la o deviere mai mare de 5,0% din costul anual de furnizare a energiei electrice stabilite în prețurile reglementate. În acest caz, Furnizorul va prezenta ANRE o analiză a factorilor de influență și a devierilor dintre datele aplicate la calcularea prețurilor reglementate și cele real înregistrate. ANRE, în aceste cazuri, este în drept să ajusteze prețurile reglementate semestrial sau, după caz, mai frecvent în funcție de nivelul de influență asupra prețurilor reglementate a factorilor obiectivi.	„Furnizorul va avea dreptul să solicite ANRE actualizarea prețurilor reglementate în decursul anului, dacă există factori obiectivi ce nu pot fi controlați de acesta (modificarea <i>costurilor aferente serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice, variația</i> prețurilor de procurare a energiei electrice, <i>cu excepția variațiilor determinate de</i> fluctuația cursului de schimb al valutei naționale, apariția actelor legislative și normative ce duc la majorarea costurilor de furnizare etc.), care justifică o astfel de actualizare și care duc la o deviere mai mare de 5,0% din <i>costurile respective</i> de furnizare a energiei electrice stabilite în prețurile reglementate. În acest caz, Furnizorul va prezenta ANRE o analiză a factorilor de influență și a devierilor dintre datele aplicate la calcularea prețurilor reglementate și cele real înregistrate. ANRE, în aceste cazuri, ~~este în drept~~ să <i>va ajusta</i> prețurile reglementate semestrial sau, după caz, mai frecvent în funcție de nivelul de influență asupra prețurilor reglementate a factorilor obiectivi.”	Nu se acceptă. Legea prevede clar că ANRE aprobă prețul reglementat de furnizare și nu compente de preț.
Pct. 25	În cazul în care, în perioada de valabilitate a Metodologiei vor fi adoptate acte legislative sau acte normative de reglementare care vor influența nivelul costurilor și al cheltuielilor de furnizare a energiei electrice, aceste modificări vor fi luate în considerație de către ANRE, la ajustarea anuală a prețurilor reglementate.	~~În cazul în care, în perioada de valabilitate a Metodologiei vor fi adoptate acte legislative sau acte normative de reglementare care vor influența nivelul costurilor și al cheltuielilor de furnizare a energiei electrice, aceste modificări vor fi luate în considerație de către ANRE, la ajustarea anuală a prețurilor reglementate.~~ <u>Motivare:</u> Prin această clauză, se deschid posibilitățile politicului să intervină în activitatea ANRE, prin aprobarea unor modificări în legislația din domeniu, așa cum a identificat în mod	Se acceptă parțial. Metodologia este un act normativ secundar care trebuie să corespundă prevederilor legislației în vigoare. Secretariatul Comunității Energetice în amendamentele la metodologia de determinare a tarifelor pentru serviciu de transport a propus completarea unui punct cu textul „ <i>This Methodology may be subject to interim amendments by decision of the Agency to the extent required to ensure compliance with the legislative and regulatory framework of the Republic of Moldova</i> ”. Punctul 25 va fi suplimentat cu fraza: „În metodologie sunt introduse modificări pe parcursul

		<p>repetat Comunitatea Energetică, și să forțeze organul de reglementare să modifice metodologia tarifară în vigoare, fără a respecta perioada de valabilitate a acesteia, încălcând astfel independența autorității de reglementare în domeniul energiei și nerespectând principiile Directivei 72/2009 a Uniunii Europene. Ca să nu se producă aceste fapte propunem excluderea acestui punct.</p> <p>Această prevedere vine în contradicție și cu <u>principiul consecvenței și stabilității normelor juridice</u> specificată în art.4 al Legii privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale, nr. 317 din 18.07.2003.</p>	<p>perioadei de aplicare, în măsura necesară pentru a asigura respectarea cadrului normativ al Republicii Moldova.”</p>
		<p><i>„Costurile de bază privind materialele, personalul și serviciile prestate de terți pentru primul an de valabilitate a Metodologiei (CMF₀, CRF₀ și CSP₀) se determină de Furnizor reieșind din necesitățile reale, se examinează și se aprobă de Agenție, și intră în vigoare după publicarea acestora. Până la publicarea noilor costuri se aplică componentele corespunzătoare din Metodologia precedentă actualizate”</i></p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Nu este necesară dublarea prevederilor pct.15-17. Totodată de notat că costurile de bază sunt valabile pe toată perioada de valabilitate a metodologiei, din primul an până în ultimul. Nu este corectă aplicarea într-o perioadă de reglementare a costurilor din perioada precedentă de reglementare.</p>
MINISTERUL JUSTIȚIEI AL REPUBLICII MOLDOVA			
La parafa de aprobare		<p>În parafa de aprobare cuvintele „Aprobată prin” se vor substitui cu textul „Anexa nr. 2 la”.</p>	<p>Se acceptă.</p>
Pct.3 sbp.5)	<p>Includerea în prețurile reglementate de furnizare a energiei electrice doar a costurilor și a cheltuielilor reale, strict necesare pentru procurarea, pentru transportul, pentru distribuția și pentru furnizarea energiei electrice la prețuri reglementate prin rețelele electrice până la nivelul respectiv de tensiune la care sunt racordate instalațiile electrice ale consumatorilor finali;</p>	<p>întru evitarea repetării, textul „pentru procurarea, pentru transportul, pentru distribuția și pentru furnizarea” se va substitui cu textul „pentru procurarea, transportul, distribuția și furnizarea”.</p>	<p>Se acceptă.</p>

Pct.14	<p>Totodată, toate costurile și cheltuielile legate nemijlocit de activitatea de furnizare indicate în punctul 13 din Metodologie sunt compuse din costuri cu personalul (CRF), din costuri materiale (CMF), din costul serviciilor prestate de terți (CSP), din amortizarea mijloacelor fixe și imobilizărilor necorporale (UA) și din alte cheltuieli de furnizare a energiei electrice (ACF). Astfel, costurile și cheltuielile totale aferente activității de furnizare a energiei electrice în anul “n” pot fi determinate prin formula:</p> $CSF_n = CRF_n + CMF_n + CSP_n + UA_n + ACF_n \quad (22)$	Cuvintul „Totodată” se va exclude, deoarece este inutil	Se acceptă.
Pct.15		Cuvintele „costurile cu personalul” se vor substitui cu cuvintele „cheltuielile de personal” (a se vedea: art. 87 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 107 din 27 mai 2016).	
Pct.22 și Pct.26	<p>22. Furnizorul va avea dreptul să solicite ANRE actualizarea prețurilor reglementate în decursul anului, dacă există factori obiectivi ce nu pot fi controlați de acesta (modificarea prețurilor de procurare a energiei electrice, fluctuația cursului de schimb al valutei naționale, apariția actelor legislative și normative ce duc la majorarea costurilor de furnizare etc.), care justifică o astfel de actualizare și care duc la o deviere mai mare de 5,0% din costul anual de furnizare a energiei electrice stabilit în prețurile reglementate. În acest caz, Furnizorul va prezenta ANRE o analiză a factorilor de influență și a devierilor dintre datele aplicate la calcularea prețurilor reglementate și cele real înregistrate. ANRE, în aceste cazuri, este în drept să ajusteze prețurile reglementate semestrial sau, după caz, mai frecvent în funcție de nivelul de influență asupra prețurilor reglementate a factorilor obiectivi.</p> <p>26. În cazul în care, în perioada de</p>	<p>Cuvintele „acte legislative sau” se vor exclude, avînd în vedere că, accețiunea de acte normative este mai largă și cuprinde și categoria actelor legislative, iar cuvintele „cadru legislativ” se vor substitui cu cuvintele „cadru normativ”.</p> <p>La Pct.22 cuvintele „va avea dreptul” se vor substitui cu cuvintele „este în drept”.</p>	Se acceptă.

	valabilitate a Metodologiei vor fi adoptate acte legislative sau acte normative de reglementare care vor influența nivelul costurilor și al cheltuielilor de furnizare a energiei electrice, aceste modificări vor fi luate în considerație de către ANRE la ajustarea anuală a prețurilor reglementate. În metodologie pot fi introduse modificări pe parcursul perioadei de aplicare, în măsura necesară pentru a asigura respectarea cadrului legislativ al Republicii Moldova		
Pct.23	Ajustarea (majorare sau diminuare) prețurilor în decursul anului se efectuează la solicitarea oficială Furnizorului sau la inițiativa Agenției.	După cuvintele „la solicitarea oficială” se va completa cu articolul posesiv „a”. Întru respectarea principiului unificării terminologice, în tot textul metodologiei se va utiliza fie abrevierea „ANRE”, fie cuvântul „Agenția”.	Se acceptă.
La general		În textul metodologiei verbele utilizate se vor expune la timpul prezent, forma afirmativă, pentru a se accentua caracterul imperativ al dispoziției respective.	Se acceptă.

CENTRUL ANTICORUPȚIE AL REPUBLICII MOLDOVA

Pct.21	21. (...) Furnizorul, la începutul fiecărui an, prezintă la ANRE calculul prețurilor reglementate, efectuat în conformitate cu prevederile Metodologiei (...). ANRE va examina materialele prezentate de Furnizor și, în cazul în care materialele prezentate sunt veridice, iar calculele efectuate demonstrează necesitatea modificării prețurilor reglementate, va concretiza, va actualiza, va aproba și va publica prețurile noi, nu mai târziu de 1 aprilie, care vor intra în vigoare și vor fi aplicate după publicarea Hotărârii Consiliului de Administrație al ANRE în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.	Obiecții: Norma nu stabilește în mod clar un termen în care furnizorul urmează să prezinte ANRE informațiile în vederea stabilirii tarifelor. Există riscul ca furnizorul să tergiverseze în mod intenționat prezentarea informațiilor, iar ANRE, urmare a acestor acțiuni, nu va fi în stare să aprobe tariful până la 1 aprilie. La fel, norma nu reglementează ce acțiuni urmează să întreprindă ANRE în cazul în care depistează unele neconcordanțe/informați neveridice în informațiile prezentate, cum furnizorul va înlătura deficiențele constatate și care este termenul de prezentare a informațiilor actualizate. În așa mod, redacția propusă a	Nu se acceptă. Procedurile de prezentare a solicitărilor de tariff și examinare a acestora va fi reflectată clar în Regulamentul privind procedurile de prezentare și de examinare a cererilor titularilor de licențe privind prețurile și tarifele reglementate care va fi aprobat de Agenție în termene utile.
--------	--	--	--

		<p>normei va crește riscul tergiversării aprobării tarifelor în termenul legal instituit, 1 aprilie, și, totodată, crește riscul comiterii manifestărilor de corupție.</p> <p>Recomandări: Stabilirea unui termen de conformare în care furnizorul urmează să prezinte informațiile ANRE pentru a stabili și aproba tariful reglementat. Totodată, proiectul urmează să fie completat cu acțiunile ANRE în cazul în care depistează unele neconformități/date sau fapte neveridice în informațiile prezentate.</p>	
Pct.22 si 23	<p>Furnizorul va avea dreptul să solicite ANRE actualizarea prețurilor reglementate în decursul anului (...) ANRE, în aceste cazuri, este în drept să ajusteze prețurile reglementate semestrial sau, după caz, mai frecvent în funcție de nivelul de influență asupra prețurilor reglementate a factorilor obiectivi.</p> <p>23. Ajustarea (majorare sau diminuare) prețurilor în decursul anului se efectuează la solicitarea oficială a Furnizorului sau la inițiativa Agenției.</p>	<p>Obiecții: Norma acordă un drept furnizorului de a solicita ANRE actualizarea prețurilor reglementate. Totodată, se constată că ANRE nu are obligația de a solicita modificarea tarifelor în cazul în care consideră că sunt temeiuri veridice și factori obiectivi de diminuare a acestora. Norma va avantaja furnizorul, deoarece în obligația acestuia nu intră de a solicita ANRE de a modifica tarifele reglementate în cazul în care se constată factori care pot duce la diminuarea tarifului. Astfel, furnizorul nu va fi cointerestat să solicite ANRE o diminuare a tarifelor. În aceste condiții, se promovează interesul furnizorului în detrimentul interesului public. Interpretarea normei va duce la comiterea manifestărilor de corupție, unele dintre acestea neputând fi incriminate, precum abuzul de serviciu și depășiri ale atribuțiilor de serviciu.</p> <p>Recomandări: Prevederea urmează să facă referință la obligația furnizorului de a solicita ANRE modificarea/ajustarea tarifelor în cazul când se constată factori obiectivi care ar conduce la diminuarea</p>	<p>Se acceptă parțial Pct. 23 din metodologie se reformulează în următoarea redacție: „În cazul existenței unor factori obiectivi care generează devieri mai mari de 5% din costul anual de furnizare a energiei electrice stabilite în prețurile reglementate și care duc la diminuarea prețurilor, Agenția este în drept să solicite Furnizorului prezentarea calculului prețului ajustat.”</p>

		tarifelor. Concomitent, proiectul urmează să fie completat și cu obligația ANRE de a solicita/intervenți în vederea modificării tarifelor în diminuarea acestora și de a solicita furnizorului informațiile care confirmă factorii obiectivi care stau la baza diminuării tarifelor. În proiect urmează să fie stabilită răspunderea furnizorului în cazul încălcării prevederilor Metodologiei și obligația ANRE de monitorizare la zi a tarifelor stabilite în vederea corespunderii și justificării acestora.	
Pct.26	În metodologie pot fi introduse modificări pe parcursul perioadei de aplicare, în măsura necesară pentru a asigura respectarea cadrului legislativ al Republicii Moldova	<p>Obiecții: Norma nu stabilește clar dacă vor fi introduse modificări în metodologie în cazul în care cadrul legislativ va fi modificat. Astfel, există riscul creării unor discrepante între prevederile Metodologiei și ale cadrului legal modificat. Formularea ambiguă „pot fi introduse” instituie confuzie, iar norma va fi interpretată diferit.</p> <p>Recomandări: Sintagma „pot fi introduse modificări” urmează să fie substituită cu sintagma „sunt introduse modificări”.</p>	Se acceptă.
Banca Mondială			
Pct.4	...R% - the rate of return for the regulated electricity supply activity, set at 0.5% and constant over the validity period of the tariff Methodology.	The supply tariff with a retail margin, which would be reduced from 1.0 to 0.5%, seems extremely low. Even with a remarkable collection rate of 99.5%, the regulated supplier (supplier by default not allowed to choose its clients) would by construction not make any profit. Considering the other risks faced by the supplier (including exchange rate risks for bulk electricity paid in US\$ and revenue collected in MDL, and the slow and uncertain mechanisms for recuperation of deviation), we do not think this reduction is objectively justified.	Se acceptă. Rata de rentabilitate pentru activitatea de furnizare reglementată a energiei electrice, este stabilită în proiectul de metodologie la nivelul de 1,0 %.

